

**Protokół z kontroli kompleksowej przeprowadzonej
w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Pacanowie
w dniach 29 lutego 2012 r. oraz 1-2 marca 2012 r.**

1. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba, adres oraz imię i nazwisko kierownika:

Całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza w Pacanowie typu socjalizacyjnego przeznaczona jest dla 30 wychowanków i prowadzona jest przez Zgromadzenie Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego im. bł. Gwidona z Montpellier na zlecenie powiatu buskiego.

Nazwa i adres placówki: Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Zgromadzenia Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego im. bł. Gwidona z Montpellier „*Dom Ojca Gwidona*” w Pacanowie, ul. Radziwiłłowska 4.

Dyrektor placówki – s. Dobromiła Teresa Kurek

Placówka posiada Regon: 350519389-00032, NIP: 655-13-89-735

Numer Rejestru Wojewody – 10/2001

Placówka posiada zezwolenie Wojewody na czas nieokreślony PS.II. 9013/4-25/2007

Książka kontroli – poz. Nr 20

2. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

1. Katarzyna Arendarska – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 137/2012 z dnia 21.02.2012 r. (Legitymacja Nr 19) - inspektor kierujący zespołem inspektorów.
2. Anna Konieczna – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 136/2012 z dnia 21.02.2012 r. (Legitymacja Nr 14)
3. Małgorzata Bojar – Starszy Inspektor, upoważnienie Nr 138/2012 z dnia 21.02.2012 r. (Legitymacja Nr 15).

3. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 29 lutego 2012 r. oraz 1-2 marca 2012 r.

4. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185, poz. 1092),
- art. 22 pkt 8, ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
- Rozporządzenia MPiPS z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych (Dz. U. z 2007 r. Nr 201, poz.1455),
- Rozporządzenia MPS z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.),
- Rozporządzenia MPS z dnia 19 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad nadzoru nad przestrzeganiem standardu opieki i wychowania w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz nadzoru nad działalnością ośrodków adopcyjno-opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 214, poz.1812 z późn. zm.),
- Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z późn. zm.).

Kontrolą objęto okres od 01.01.2011 r. do 31.12.2011 r.

5. Kontrolą objęto następujące zagadnienia:

- Jakość usług opiekuńczo – wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków.
- Zasadność dalszego pobytu dziecka w placówce.
- Działania placówki na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymania przez nich kontaktów z rodzicami.
- Wypełnianie przez placówkę specjalistycznych zadań określonych w regulaminie.
- Przestrzeganie zasady zatrudniania wyłącznie osób o kwalifikacjach określonych w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo – wychowawczych i ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie jest placówką socjalizacyjną przeznaczoną dla 30 wychowanków. Placówka funkcjonuje w oparciu o Regulamin Organizacyjny, który zaktualizowany został Uchwałą Nowelizującą Nr 5/2011 w sprawie Regulaminu Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej im. Bł. Gwidona z Montpellier w Pacanowie z dn. 01.09.2011 r. oraz statutu zaktualizowanego Uchwałą Nowelizującą Nr 1/2011 z dnia 01.09.2011 r. Ostatnia aktualizacja statutu oraz regulaminu dotyczyła uaktualnienia podstaw prawnych.

W dniu kontroli w placówce umieszczonych było 27 wychowanków, w tym 17 dziewcząt i 10 chłopców. Wśród podopiecznych jest 7 rodzeństw, w tym: 1 rodzeństwo 6 - osobowe, 3 rodzeństwa 3 - osobowe, 2 rodzeństwa 2 –osobowe, 1 rodzeństwo 4 – osobowe. Wychowankowie pochodzą z następujących powiatów: buski (11), skarżyski (3), radomski (6), kielecki ziemski (5), kazimierski (1), pińczowski (1).

W kontrolowanym okresie placówkę opuściło 12 podopiecznych, w tym: 3 dzieci do rodziny adopcyjnej, 8 dzieci do rodziny zastępczej i 1 wychowanek do DPS w Słupi Pacanowskiej.

W 2011 r. do placówki przyjęto 7 dzieci, w tym: 4 - osobowe rodzeństwo z domu dziecka z Strobów, powiat Skierniewicki oraz 3 – osobowe rodzeństwo z placówki opiekuńczo – wychowawczej z Nieskurzowa Nowego w ramach łączenia rodzeństw.

Proces usamodzielnienia w najbliższym czasie rozpocznie 4 wychowanków. W przypadku 3 wychowanków wyznaczono opiekunów usamodzielnienia i opracowano programy usamodzielnienia. Natomiast dokumentacja dotycząca procesu usamodzielnienia jednej wychowanki zostanie opracowana w późniejszym terminie, z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości w grudniu 2012 r.

Dokumentacja dotycząca usamodzielnienia wychowanków tj. programy usamodzielnienia i wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia zostały opracowane zgodnie z rozporządzeniem MPS w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z późn. zm.). Wszystkie plany usamodzielnienia zostały przesłane do PCPR.

Placówka współpracuje z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej właściwymi ze względu na miejsce zamieszkania rodziców dzieci, szkołami, do których uczęszczają podopieczni, sądami, kuratorami, policją, rodzinami i osobami bliskimi wychowanków oraz innymi placówkami opiekuńczo – wychowawczymi.

W trakcie kontroli kontrolujący rozmawiali z wychowankami, część z nich zgłosiła uwagi co do jakości usług świadczonych przez placówkę. Uwagi dotyczyły: stosowania kar w formie pozbawienia ich drugiego śniadania lub podwieczorka, zabierania telefonów

komórkowych i przechowywanie ich w depozycie, rzadko dokonywanych zakupów odzieżowych, zbyt dużych wymagań w zakresie edukacji.

Ocena jakości usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez placówkę na rzecz wychowanków.

Placówka dysponuje następującymi pomieszczeniami, z których korzystają wychowankowie: 10 pokoi sypialnych, 3 aneksy kuchenne, duża łazienka z: 4 natryskami, 2 wannami, 20 umywalkami, 4 wc, pokój dla dzieci chorych i gabinet pielęgniarstwa oraz sala rekreacyjna, świetlica wyposażone w sprzęt TV, gry, książki, zabawki. Ponadto placówka posiada: salę komputerową, salę do zajęć artystycznych i bibliotekę. Wszystkie pomieszczenia są dobrze wyposażone i utrzymane w czystości. W placówce znajduje się sala sensoryczno – terapeutyczna wyposażona w przyrządy do ćwiczeń (równoważnia, deska rotacyjna, platforma, hamak miękki, hamak twardy, piłki różnej faktury i wielkości itp.) oraz sala rehabilitacyjna z suchym basenem i piłeczkami, która znajduje się w nowo wybudowanym budynku. Odwiedziny dzieci odbywają się w pokoju wychowawców, w świetlicy lub w pokojach dzieci. Wokół placówki znajduje się zagospodarowany teren, gdzie wychowankowie aktywnie spędzają czas. Plac zabaw oraz boiska do siatkówki i piłki nożnej służą do organizowania na świeżym powietrzu różnego rodzaju zajęć rekreacyjno – sportowych. W placówce funkcjonuje pralnia, a oprócz tego znajduje się łazienka wyposażona w pralkę automatyczną, wirnikową, wirówkę i suszarkę.

W trakcie oględzin placówki osoby kontrolujące zwróciły uwagę, iż pilot od telewizora przechowywany jest w pokoju wychowawców, a telewizja oglądana jest pod nadzorem wychowawcy. Siostra Karmela wyjaśniła, iż jest tak dlatego, że wychowankowie klócą się o to co mają oglądać, a także, żeby zbyt długo nie oglądały TV.

Poza odpowiednimi warunkami mieszkaniowymi, placówka zapewnia wychowankom również:

- ✓ **Wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych** – placówka zapewnia 5 posiłków dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek, kolacja. Stawka żywieniowa na 1 dziecko wynosi 10 zł. W dni wolne od nauki dzieci nie otrzymują II śniadania, z uwagi na fakt, iż wychowankowie później dostają I śniadanie. Jadłospis dostępny jest w stołówce. Obiady składają się z 2 dań, na podwieczorek dzieci otrzymują w zależności od dnia: owoce lub paluszki, jogurt albo słodczyce. W jadłospisie za okres 20.02.2012 r. – 29.02.2012 r. kontrolujący stwierdzili mało zróżnicowane śniadania i kolacje (**zał. nr 1**). Wychowankowie nie mają możliwości wyboru, ponieważ np.: na śniadanie jest tylko parówka lub tylko płatki z mlekiem. Wychowankowie nie uczestniczą w ustalaniu jadłospisu, w związku z tym nie zawsze spożywają posiłek, który im odpowiada i który lubią, np.: płatki z mlekiem. Ponadto z jadłospisu wynika, iż wychowankowie do szkoły na II śniadanie dostają słodczyce, które zdaniem osób kontrolujących nie są właściwym posiłkiem dla dzieci. Z wyjaśnień dyrektora placówki wynika, iż dzieci wolą dostać „coś” słodkiego, niż kanapkę. Należałoby jednak przedyskutować z dziećmi zamianę słodczy na kanapki lub słodką bułkę, argumentując tę zamianę zdrowszym trybem życia.

W trakcie kontroli wychowankowie placówki poinformowali osoby kontrolujące, iż za niewłaściwe zachowanie pozbawiani są II śniadania lub podwieczorku, co zdaniem kontrolujących jest niedopuszczalne.

W placówce znajdują się 3 aneksy kuchenne. Podczas kontroli produkty spożywcze znajdowały się w jednym aneksie kuchennym (serki topione, mleko, margaryna, pieczywo, herbata). Kontrolujący zwrócili uwagę, iż aneks ten jest zamykany. Dyrektor placówki wyjaśniła, iż jest to spowodowane bezpieczeństwem dzieci, z uwagi na znajdującą się tam

kuchnię gazową. W związku z tym osoby kontrolujące zaproponowały, aby lodówka z dostępnymi produktami została przeniesiona do jadalni, w której dzieci spożywają posiłki. Ponadto większa ilość artykułów spożywczych przeznaczonych dla dzieci znajdowała się w magazynach. Dzieci same przygotowują sobie podwieczorki i kolacje.

✓ **Dostęp do opieki zdrowotnej** – dzieci doraźnie leczą się w Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Pacanowie. Ponadto podopieczni objęci są opieką specjalistyczną, w tym: poradnia dermatologiczna (3 osoby), endokrynologiczna (2 os.), ortodontyczna (1 os.), neurologiczna (11 os.), laryngologiczna (4 os.), okulistyka (18 os.), nefrologiczna (1 os.), poradnia zdrowia psychicznego (3 os.), ortopedyczna (6 os.), alergologiczna (2 os.), endokrynologiczna (2 os.), audiofoniczna (1 os.). Ponadto 4 wychowanków korzysta z poradni psychologiczno – pedagogicznej. Wszystkie dzieci objęte są opieką stomatologiczną. W placówce 5 dzieci ma orzeczenie o niepełnosprawności oraz o potrzebie kształcenia specjalnego.

✓ **Dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych** – z zajęć gimnastyki korekcyjnej korzysta 3 dzieci. Na terenie placówki psycholog prowadzi zajęcia terapeutyczne – indywidualne i zbiorowe, w zależności od potrzeb.

✓ **Wyposażenie w: odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosowane do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego oraz podręczniki i przybory szkolne, a także środki higieny osobistej** - w/w przedmioty wychowankowie przechowują w swoich pokojach. W ostatnim czasie wychowankowie byli doposażeni w odzież, kilkoro w obuwie. Odzież uzupełniania jest w razie potrzeby wychowanka. Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż odzież otrzymywana jest od darczyńców, a także kupowana przez placówkę. Wydawanie odzieży odnotowywane jest w prowadzonym dla każdego dziecka zeszycie. Ponadto do zeszytu wpisywane są również rzeczy zakupione przez rodziców i osoby zaprzyjaźnione.

Podopieczni w zależności od potrzeb otrzymują środki czystości tj.: szampony, mydła, pasty do zębów, szczoteczki itp. Również środki czystości oraz higieny osobistej placówka otrzymuje od darczyńców. Ponadto starsi wychowankowie sami kupują sobie kosmetyki (dezodorant, krem, cienie do powiek i tusze do rzęs) z kieszonkowego.

Podręczniki i przybory szkolne kupowane są na bieżąco.

✓ **Zaopatrzenie w leki, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** – leki przechowywane są w pomieszczeniu zamkniętym i wydawane przez wychowawców zgodnie z zaleceniami lekarza. Dwóch wychowanków korzysta z wkładki ortopedycznej, natomiast 16 dzieci nosi okulary.

✓ **Kwotę pieniężną do własnego dysponowania** – placówka nie posiada opracowanego regulaminu wypłacania kieszonkowego; z informacji uzyskanej podczas kontroli wynika, iż wszyscy wychowankowie otrzymują kieszonkowe, które wypłacane jest wg kryterium wiekowego: od 5-10 lat w kwocie 15 zł, powyżej 10 do 12 roku życia w kwocie 20 zł, powyżej 12 do 15 r. ż. w kwocie 25 zł., od 16 roku życia i powyżej w kwocie 50 zł. miesięcznie. W trakcie kontroli przedstawiono kontrolującym przykładowe listy wypłaty kieszonkowego dla wychowanków za miesiące grudzień 2011 r. oraz styczeń i luty 2012 r., z których wynika, iż wszyscy podopieczni otrzymują co miesiąc kieszonkowe.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli stwierdzono, iż kieszonkowe wychowanków przechowywane jest w depozycie u pracownika socjalnego. Dzieci w razie potrzeby proszą o wypłacenie stosownej kwoty. Wpłacane kwoty nie są nigdzie odnotowywane. Wychowawca – s. Karmela poinformowała osoby kontrolujące, że dzieci doskonale wiedzą ile mają pieniędzy i nie ma potrzeby tego odnotowywania. Zdaniem kontrolujących należy wprowadzić dokument, w którym wychowankowie własnoręcznymi podpisami potwierdzać będą wypłacane kwoty kieszonkowego.

Wysokość kieszonkowego może być zwiększona za: świadectwo z czerwonym paskiem, dobre wyniki w nauce, wzorowe zachowanie, zaangażowanie w pracach na rzecz placówki. Kieszonkowe może być również zmniejszone m.in.: za palenie papierosów. W miesiącu lutym zmniejszone kieszonkowe o 5 zł. mieli dwaj wychowankowie.

✓ **Odpowiednie warunki higieniczno – sanitarne** – w placówce znajduje się odpowiednia ilość łazienek, miejsce do prania i suszenia rzeczy osobistych, toalet, zapewniających korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność zgodnie z zasadami higieny.

✓ **Dostęp do nauki, również do tej, która odbywa się w szkołach poza placówką** – podopieczni uczęszczają do następujących szkół: Przedszkole w Pacanowie – 4 dzieci, Szkoła Podstawowa w Pacanowie – 10 dzieci, Gimnazjum w Pacanowie – 3, Gimnazjum w Tarnowskich Górach – 1 os., Technikum Turystyczne w Kielcach – 1 os., Technikum Ekonomiczne w Busku – Zdroju – 1 os., Technikum Handlowe w Kielcach – 2 os., Szkoła Podstawowa przy SOSW w Kielcach – 3 os., ZSZ przy SOSW w Busku Zdroju – 1 os., Gimnazjum - Zespół Edukacyjny SOSW w Kielcach – 1 os.

✓ **Pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych, oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych** - wychowankom w nauce pomagają wychowawcy, nauczyciele ze szkół oraz młodzież z liceum ogólnokształcącego z Buska – Zdroju. Z zajęć wyrównawczych z przedmiotów szkolnych tj.: matematyka, j. polski, j. angielski, historia, korzysta 9 wychowanków. Zajęcia odbywają się w placówce oraz na terenie szkoły 1-2 razy w tygodniu.

✓ **Uczestnictwo w miarę możliwości w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Placówka organizuje działalność kulturalną i rekreacyjną, uwzględnia święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów** – w placówce organizowane są zajęcia: plastyczne, teatralne, komputerowe, kulinarne, sportowe, historyczne. Ponadto 19 dzieci uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych poza placówką: SKS – 6, j. angielski – 1, studio wokalne – 1, basen – 11. W kontrolowanym okresie wychowankowie uczestniczyli w licznych imprezach i uroczystościach organizowanych w placówce (**zał. nr 2**). Podczas tegorocznych ferii zimowych podopieczni odpoczywali w ośrodku wypoczynkowym w Węglówce w dolinie Czarnego Potoka. W trakcie pobytu w ośrodku wychowankowie mieli organizowane długie spacerowanie, zjazdy na sankach, rysowanie, wspólne gry i zabawy, oglądanie telewizji. Ponadto dzieci urlopowane były do rodziców i rodzin zaprzyjaźnionych.

✓ **Pokrycie kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz opłat za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka** – placówka pokrywa koszty opłaty za wychowanków, którzy na co dzień przebywają w internacie. Ponadto 5 wychowanków jest przywożona i odwożona (do i z placówki) przez pracownika placówki samochodem służbowym.

Zdaniem pracowników placówki największe problemy wychowawcze aktualnie sprawia 5 wychowanków. Wychowankowie są agresywni, źle zachowują się w szkole i internacie, palą papierosy, zdarzają się również drobne kradzieże. W związku z powyższymi problemami pracownicy placówki podejmują działania mające na celu wyeliminowanie niepożądanych zachowań poprzez: rozmowy indywidualne z wychowawcami i pedagogiem, udział w terapii indywidualnej i grupowej prowadzonej przez psychologa, pedagoga i terapeutę oraz odpowiednie leczenie w poradni neurologicznej i psychiatrycznej.

Placówka dla każdego wychowanka prowadzi akta osobowe, które zawierają niezbędne dokumenty. Ponadto prowadzone są dodatkowo arkusze informacyjne, które opisują: uwarunkowania rodzinne, historię rodziny, funkcjonowanie w rolach, funkcjonowanie emocjonalne oraz prognozę efektów uwzględniającą specyficzne cele terapeutyczne i założenia programu korekcyjnego (**zał. nr 3**). Zdaniem kontrolujących materiał w w/w dokumencie jest bardzo obszerny i zawiera wiele informacji powtarzających się w innych dokumentach. Ponadto zawarte w nim cele terapeutyczne bardziej przypominają działania krótkoterminowe. Opisany dokument sporządza wychowawca s. Karmela przy pomocy psychologa, pedagoga oraz innych wychowawców.

W trakcie kontroli sprawdzono indywidualne plany pracy z dzieckiem 7 wychowanków. Plan jednego z wychowanków zawierał: opisaną sytuację rodzinną, edukacyjną, jego szkolne problemy, zachowanie w placówce i poza nią, itp. W planie uwzględniono także relacje chłopca z matką i rodzeństwem oraz uwagi typu: „pomoc chłopcu przy odrabianiu lekcji, zwrócenie uwagi na poprawną wymowę, zachęcanie chłopca do częstych wypowiedzi, ćwiczenie nawyku dbania o porządek i higienę osobistą, przypominanie podstawowych zasad ortografii, budowanie poczucia bezpieczeństwa, itp.” Brak wyznaczonych działań długo i krótkoterminowych (**zał. nr 4**). W przypadku 4 dzieci indywidualne plany pracy uwzględniały działania długo i krótkoterminowe np.: wdrażać do zabawy czynnej z innymi dziećmi, kształtować prawidłową wymowę przez ćwiczenia logopedyczne, zwrócić uwagę na prawidłową postawę i estetyczny wygląd, itp., natomiast nie zawierały okresu na jaki zostały opracowane (**zał. nr 5**).

Placówka prowadzi karty pobytu, które uzupełnianie są do 5 dnia kolejnego miesiąca. Na dzień kontroli nie były uzupełnione jeszcze wpisy za miesiąc luty. Karta pobytu 12 letniego wychowanka zawierała wszystkie wymagane obszary, jednak w szczególnych potrzebach dziecka i w znaczących dla dziecka wydarzeniach brak było jakichkolwiek wpisów. W przypadku jednej z wychowanek karta również zawierała wpisy w wymaganych obszarach, które odzwierciedlały sytuację dziecka: w szczególnych potrzebach dziecka wpis dot. chęci powrotu dziewczyny do domu rodzinnego i tęsknoty za bliskimi, natomiast w znaczących wydarzeniach wpisano: „każdy wyjazd do domu jest dla niej ważny”. Zdaniem kontrolujących w placówce jest zbyt wiele dokumentów zawierających podobne lub te same treści. Dobrze byłoby dokonać zasadności i celowości prowadzonej dokumentacji i zastanowić się nad możliwością poświęcenia większej ilości czasu wychowankom (pomocy w odrabianiu lekcji, nadrobieniu zaległości, rozmowach, itp.). Wpisy w planach i w kartach odzwierciedlają aktualną sytuację wychowanków i są trafnie określone.

W placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków.

Do regulaminu organizacyjnego placówki opracowano (w formie załączników) regulamin praw i obowiązków wychowanków, regulamin wychowanków oraz regulamin nagradzania i karania wychowanków (**zał. nr 6**). Wśród zapisów dot. kar wymieniono m.in.: „wstrzymanie zgody na wyjścia lub wyjazdy z placówki” – s. dyrektor wyjaśniała, iż nie dotyczy to wyjazdów na urlopowanie wychowanków do domów rodzinnych. W związku z powyższym kontrolujący zwrócili uwagę, aby dopisać dokładnie jakich wyjść i wyjazdów dotyczy zapis. W w/w regulaminie znajduje się również zapis mówiący o tym, iż wychowanek może być ukarany „w innej formie, określonej przez zespół wychowawców” – co zdaniem kontrolujących jest niewłaściwe, gdyż wychowankowie powinni wiedzieć jasno jakiej kary mogą się spodziewać i za co. Ponadto wymienione niektóre przewinienia za które podopieczny może być ukarany nie mogą być uznane, np.: dot. „odmowy spożycia posiłku, bądź braku oszczędnego sposobu życia” (**zał. nr 7**).

W trakcie kontroli wychowawcy oznajmili, iż w ostatnim czasie nagrodę za dobre zachowanie otrzymał jeden z chłopców i jedno rodzeństwo – w formie pochwały ustnej i wyjścia na zakupy. Ponadto dzieci, które brały udział w imprezie zorganizowanej w placówce pn.:

„pokaz mody”, otrzymały zabawki i dodatkowe przybory szkolne, a jedna z wychowanek za dobre wyniki w nauce otrzymała (na wniosek placówki) od zaprzyjaźnionej rodziny laptopa. Natomiast z wyjaśnień s. dyrektor wynika, iż w ostatnim czasie ukarani zostali 2 chłopcy za palenie papierosów – obniżono im kieszonkowe o 5 zł oraz jedna z dziewcząt za złe zachowanie dostała zakaz korzystania z komputera przez 3 dni.

W regulaminie wychowanków określono m.in. godziny w jakich dzieci mogą przebywać poza placówką (w okresie wiosenno - letnim w dni wolne od nauki do godz. 20⁰⁰, w pozostałe dni do godz. 16⁰⁰, a po odrobieniu lekcji do 20⁰⁰, w okresie jesienno – zimowym w dni wolne od nauki do 18³⁰, w pozostałe dni do 16⁰⁰ i po odrobieniu lekcji do 18³⁰). Z wyjaśnień s. dyrektor wynika, iż wychowankowie mogą przebywać w innych godzinach poza placówką po uzgodnieniu z wychowawcą pełniącym dyżur. W w/w regulaminie znajdował się m.in.: zapis odnośnie zabierania dzieciom rzeczy do depozytu. S. dyrektor wyjaśniała, iż dot. to rzeczy takich jak kosmetyki typu farby do włosów, lakiery, niedostosowanych do użytkowania przez dzieci. Ponadto był także zapis dot. kupowania czy czytania czasopism, książek, filmów itp. sprzecznych z zasadami etyki chrześcijańskiej – w przypadku znalezienia w/w rzeczy wychowawca ma prawo dokonać zniszczenia jej. Wychowawczynie placówki tłumaczyły, iż dotyczy to tylko treści wulgarnych, itp.

Zdaniem kontrolujących opracowane regulaminy są zbyt rygorystyczne. Wiele zawartych w nich zapisów nie jest dostosowanych do socjalizacyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci i młodzieży. Zbyt rygorystyczne wychowywanie w placówce oraz próba ochraniać dzieci przed „wszelkim złem” poprzez np. zabieranie lub ograniczenie dostępności do różnych rzeczy (niestosownych zdaniem wychowawców) nie nauczy dzieci rozwiązywania problemów oraz nie przygotowuje dzieci do samodzielnego życia w przyszłości.

Zdaniem kontrolujących placówka w ramach usług opiekuńczo – wychowawczych zapewnia dzieciom: niezbędne ubrania i obuwie, przybory szkolne, środki czystości. Natomiast w przypadku wyżywienia kontrolujący stwierdzili mało zróżnicowane śniadania i kolacje. W pokojach wychowanków i pozostałych pomieszczeniach placówki kontrolujący stwierdzili, iż było czysto. Dzieci mają zapewniony dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, dostęp do opieki zdrowotnej, do nauki, itp. Kieszonkowe wypłacane jest co miesiąc każdemu wychowankowi. Zaniepokojenie budzi fakt przechowywania kieszonkowego w depozycje. Osoby kontrolujące uważają, iż wychowankowie (głównie starsi) sami powinni przechowywać swoje pieniądze ucząc się w ten sposób dysponowania nimi i gospodarowania. Również inne cenne rzeczy np.: telefony komórkowe wychowankowie powinny trzymać w swoich pokojach. W związku z powyższym należałoby się zastanowić nad umieszczeniem w pokojach dzieci szafek zamykanych na klucz.

Odnosnie sprawowania opieki kontrolujący stwierdzili, iż z przedstawionego grafiku pracy pracowników placówki za miesiąc styczeń i luty 2012 r. wynika, iż opiekę nad wychowanekami sprawuje dwóch pracowników placówki. Jednak zdarzały się przypadki, gdy na dyżurze był tylko jeden wychowawca p. Monika Jarkowska, która dodatkowo nie posiada pełnych kwalifikacji (np.: 9-10.01.2012 r., 16.01.2012r., 18-19.01.2012 r. oraz kolejne dni stycznia). Zdaniem osób kontrolujących osoba nie mająca kwalifikacji nie powinna sama pełnić dyżuru. W okresie ferii dyżury nocne pełnione były tylko przez 1 wychowawcę, co spowodowane było nieobecnością dzieci w placówce w związku z wyjazdem na zimowisko.

Ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i działań podejmowanych przez placówkę na rzecz powrotu wychowanków do rodziny i utrzymania przez nich kontaktów z rodzicami.

W roku 2011 odbyły się dwa posiedzenia stałych zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (pierwsze w dniu 20.01.2011 r., drugie w dniu 16.06.2011 r. – **zał. nr 8**), na

których dokonano oceny zasadności wszystkich wychowanków przebywających wówczas w placówce. Omówiono również ich aktualną sytuację. W posiedzeniach uczestniczyli przedstawiciele sądu, PCPR- u w Busku – Zdroju, dyrektor i pedagog szkoły podstawowej i gimnazjum w Pacanowie, kierownik GOPS w Pacanowie oraz s. dyrektor i pracownicy placówki w Pacanowie.

Aktualna sytuacja dzieci została krótko omówiona w protokołach, które zawierały najistotniejsze informacje o sytuacji szkolnej i rodzinnej wychowanków. Na posiedzeniu, które miało miejsce w styczniu 2011 r. zespół zdecydował, że na rok szkolny 2011/2012 w placówce pozostaje 30 wychowanków. Ponadto zaplanowano, że 9 dzieci umieszczonych zostanie w rodzinie zastępczej. Natomiast na posiedzeniu jakie miało miejsce w czerwcu 2011 r. zespół zdecydował, że na ten sam rok szkolny pozostaje w placówce 20 wychowanków. Ponadto w przypadku 5 wychowanków zaplanowano umieszczenie ich w rodzinie zastępczej, a 4 w rodzinie adopcyjnej. Stwierdzić należy, że założone powyżej cele udało się placówce osiągnąć, w wyniku czego 8 wychowanków umieszczonych zostało w 4 rodzinach zastępczych, a jedno 3 – osobowe rodzeństwo w rodzinie przysposabiającej. W analizowanych przez kontrolujących protokołach, brak uzasadnienia dalszego pobytu dzieci w placówce. Pierwsze posiedzenie Zespołu odbywa się około 2 tygodni od przybycia dziecka do placówki.

W trakcie kontroli przeanalizowano protokoły z posiedzeń stałego Zespołu oraz dokumentację indywidualną dotyczącą dwóch rodzeństw (4 – osobowego i 2 – osobowego).

Czteroosobowego rodzeństwo (2 dziewczynki - 7 i 13 lat i 2 chłopców – bliźniaki 11 lat) pochodzi z powiatu kieleckiego, w placówce są od listopada 2011 r. Rodzeństwo wcześniej przebywało w Domu Dziecka w Strobowie – powiat Skierniewice, gdzie trafiły w lipcu 2011 r., ale na prośbę matki dzieci zostały przeniesione do Pacanowa, by być bliżej domu rodzinnego. Rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską. Powodem umieszczenia dzieci w placówce było nadużywanie alkoholu przez rodziców. Matka uważa, iż nie ma problemu z alkoholem i nie podejmuje leczenia, natomiast ojciec podjął leczenie, które zakończył w grudniu 2011 r. Rodzice złożyli wniosek do sądu o przywrócenie władzy rodzicielskiej, sprawa odbyła się w styczniu b.r., sąd skierował wniosek do RODK o zbadanie więzi. Do dnia kontroli nie było informacji z w/w badania. W dokumentach dzieci znajdował się m.in. wywiad środowiskowy, z którego wynika, iż rodzice utrzymują się z gospodarstwa rolnego i z zasiłków rodzinnych. Rodzina mieszka w domku jednorodzinnym w skład którego wchodzi: 3 pokoje, kuchnia, warunki bytowe są skromne. Rodzice oprócz 4 dzieci, które przebywają w placówce mają jeszcze 4 dzieci, z czego 2 przebywa w SOSW, a 2 mieszka z rodzicami (są już pełnoletni).

Wśród dokumentacji dzieci była m.in. diagnoza wstępna opracowana przez pedagoga z placówki w Pacanowie. W diagnozie ujęto: dane osobowe, informacje szkolne, obserwacje i spostrzeżenia o dziecku w czasie rozmowy wstępnej i przyjęcia, opisano sytuację rodzinną. Określono także wstępne zalecenia, np.: „dać dziecku wsparcie i otoczyć serdecznością, podtrzymywać kontakt z rodziną, dbać o dobre relacje z rodzeństwem, pomóc zaklimatyzować się w grupie i klasie, wzbogacić zasób słownictwa, dostrzegać najmniejsze powodzenia, dążyć do powrotu dziecka do domu rodzinnego”, itp.

Pierwsze posiedzenie Zespołu ds. okresowej oceny w przypadku rodzeństwa odbyło się w dn. 17.11.2011 r. Na spotkaniu omówiono aktualną sytuację rodzeństwa i ustalono wnioski: zapisano dzieci do szkół, wyznaczono wychowawców dla dzieci oraz ustalono dokumenty, które trzeba uzupełnić, dokonano częściowej diagnozy, zapoznano się z możliwościami psychoedukacyjnymi dzieci oraz ich funkcjonowaniem, postanowiono również zająć się sprawami zdrowotnymi dzieci i ustalić wizyty specjalistów – dot. bliźniaków, z których jeden wymagał wizyty u okulisty, a drugi u laryngologa, ponadto zapoznano dzieci z regulaminem i funkcjonowaniem placówki.

Rodzeństwo 2 – osobowe (w wieku 6 i 4 lat) – przebywa w placówce od lutego 2010 r., na podstawie postanowienia sądu wydanego w drodze zabezpieczenia w trybie natychmiastowym do czasu zakończenia postępowania w sprawie. Dzieci zostały dowieziona do placówki przez dwóch pracowników socjalnych z PCPR w Busku – Zdroju oraz kuratora. Rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską. Z uzasadnienia zawartego w postanowieniu wynika, że powodem umieszczenia dzieci w placówce był alkoholizm ojca oraz stosowanie przemocy wobec matki dzieci (żony). Ojciec nie ma stałego zatrudnienia. Matka jest osobą upośledzoną w stopniu umiarkowanym – z tego tytułu pobiera rentę. Ponadto matka ma zaburzenia psychiczne. Rodzice nie mieszkają razem. Ojciec kontaktuje się z dziećmi (również je urlopuje) częściej niż matka. Ponadto kontakt z dziećmi utrzymuje babka dzieci (matka ojca). W maju 2011 r. ojciec złożył wniosek do sądu o powrót dzieci do domu rodzinnego – jednak sąd nie przychylił się do wniosku ze względu na to, że ojciec nie wyraził zgody na leczenie odwykowe. Przebadano wówczas więzi między dziećmi a rodzicami w RODK w Kielcach. Badanie wykazało, że dzieci bardziej związane są emocjonalnie z ojcem i babką, natomiast słabiej z matką. Przed urlopowaniem dzieci w maju 2011 r. do domu ojca, placówka zwracała się na piśmie do GOPS w Pacanowie oraz na posterunek policji z prośbą o udzielenie informacji o funkcjonowaniu rodziców w środowisku.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż ograniczenie władzy rodzicielskiej mają rodzice w stosunku do 19 dzieci, natomiast w przypadku 8 wychowanków rodzice są pozbawieni władzy rodzicielskiej. Spośród 27 wychowanków przebywających w placówce: 8 wychowanków zostało zgłoszonych do Katolickiego Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego, w przypadku 6 dzieci trwa proces przywrócenia władzy rodzicielskiej. Ponadto w przypadku 2 wychowanków trwa postępowanie o umieszczenie w rodzinie zastępczej.

Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Pacanowie posiada opracowany plan współpracy z rodziną w 2012 r. Współpraca na rzecz powrotu wychowanka do domu rodzinnego odbywa się poprzez:

- przeprowadzanie z rodzicami wychowanków rozmów motywujących do podjęcia działań mających na celu powrót dziecka do domu,
- zapraszanie rodziców na posiedzenia stałego zespołu ds. okresowej sytuacji dziecka,
- odwiedziny rodzin w ich domach podczas urlopowania dzieci,
- pomoc i współpraca w sporządzaniu wniosków do sądu oraz różnego typu dokumentów,
- zachęcanie do podjęcia stałej pracy,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych,
- mobilizowanie do interesowania się sytuacją dzieci m.in.: nauką szkolną i stanem zdrowia.

Aktualnie placówka pracuje z 3 rodzinami, w których występuje problem z alkoholem. W przypadku tych rodzin pracownicy placówki podejmują rozmowy mobilizujące rodziców do podjęcia leczenia odwykowego oraz korzystania z mityngów AA i poradni rodzinnych.

Regularne kontakty z bliskimi utrzymują 3 rodzeństwa, natomiast sporadyczne kontakty z rodzicami i bliskimi ma 8 wychowanków.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż dzieci urlopowane są do rodziców i rodzin zaprzyjaźnionych za zgodą sądu. Spośród wszystkich wychowanków 17 urlopowanych jest do rodziców i osób bliskich. W placówce przebywają pełnoletni wychowankowie, którzy są urlopowani do rodzin na podstawie oświadczeń.

Wychowankowie urlopowani są również do rodzin zaprzyjaźnionych, z którymi współpracuje placówka. Spośród 10 rodzin zaprzyjaźnionych, 7 posiada zaświadczenia o ukończeniu szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze. Rodziny te urlopują dzieci w dni wolne od nauki. Dwie rodziny, to rodziny sióstr pracujących w placówce, do których wychowankowie wyjeżdżają razem z siostrami – wychowawcami. Jedna rodzina to osoba pani dyrektor szkoły

podstawowej w Pacanowie, do której na zajęcia wyrównawcze uczęszcza jedna z wychowanek. Osoby kontrolujące zwróciły uwagę, aby kadra placówki nie podejmowała sama decyzji o nawiązywaniu kontaktów dzieci z rodzinami zaprzyjaźnionymi. Wszystkie sprawy związane ze zgłaszaniem dzieci do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub ustalenia kontaktów z rodziną zaprzyjaźnioną powinny być zgłaszane do organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Busku Zdroju. Natomiast jeśli chodzi o zgłaszanie dzieci do adopcji placówka powinna kontaktować się ze Świętokrzyskim Ośrodkiem Adopcyjnym funkcjonującym w urzędzie marszałkowskim w Kielcach.

Praca z rodziną realizowana jest głównie przez pracownika socjalnego s. Marzenę Terlecką, która przeprowadza wywiady w domach rodzinnych dzieci, kontaktuje się z: rodzinami – na terenie placówki i poza nią, Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie, Ośrodkami Pomocy Społecznej, urzędami miasta, przychodniami zdrowia, poradniami specjalistycznymi oraz innymi instytucjami, które działają na rzecz dziecka i rodziny. Ponadto pracownik socjalny odwiedza dzieci w ich domach rodzinnych podczas urlopowania, motywuje rodziców do częstszych wizyt w placówce, przeprowadza indywidualne rozmowy z wychowanekami. Dla każdego wychowanek prowadzona jest karta kontaktów z rodzicami i osobami bliskimi (**zał. nr 9**). Dodatkowo pracownik socjalny sporządza notatki z wizyt przeprowadzonych w domach rodzinnych wychowaneków.

W placówce właściwie podejmowane są działania dot. utrzymywania kontaktów dzieci z rodzicami i bliskimi. Pracownicy wspierają rodziny w rozwiązywaniu ich problemów, motywują rodziców i bliskich do utrzymywania kontaktów z dziećmi. Kontrolujący zwrócili jedynie uwagę na fakt samowolnego „pozyskiwania” rodzin zaprzyjaźnionych, zastępczych i adopcyjnych oraz umożliwiania im kontaktów z dziećmi na terenie placówki.

Ocena działań placówki w zakresie przygotowania do wypełniania specjalistycznych zadań określonych w regulaminie.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza w Pacanowie zatrudnia 3 specjalistów do pracy z dziećmi: pedagoga, psychologa i terapeutę.

Pedagog pracuje w oparciu o plan na rok szkolny 2011/2012, do którego dołączony jest harmonogram pracy (**zał. nr 10**). Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż pedagog aktualnie prowadzi terapię z 12 wychowanekami. Jest zarówno terapia indywidualna, jak i grupowa. Z przeprowadzonych zajęć sporządzane są notatki, np.: przy jednym z wychowaneków, który bierze udział w terapii indywidualnej były zapisy: motywowanie do chętnego wykonywania obowiązków szkolnych (systematyczne odrabianie lekcji, ćwiczenia poprawnej wymowy, ćwiczenia pamięci i spostrzegawczości, rozmowy nt. szkoły, itp.). Natomiast przy terapii grupowej ujęto: naukę porozumiewania się z rówieśnikami i dorosłymi, nabywanie umiejętności wyrażania swoich potrzeb i uczuć, rozwijanie zainteresowań, budowanie poczucia własnej wartości, itp.

Pedagog głównie zajmuje się kontaktami ze szkołami, do których uczęszczają podopieczni. Wizyty w szkole odnotowywane są w arkuszu, gdzie ujęto: imię i nazwisko dziecka, szkołę i klasę do której uczęszcza wychowanek, datę oraz cel wizyty, np.: 10.01.2011 r. – wizyta dot. rodzeństwa, które zagrożone było na półroczu z kilku przedmiotów, 12.01.2011 r. – wizyta dot. 2 chłopców i 1 dziewczyny, jeden z wychowaneków źle się zachowywał w szkole oraz był niesystematyczny, drugi z kolei miał problemy z matematyką, dziewczyna poprawiła swoje zachowanie i wyniki w nauce.

Pedagog prowadzi również kartę pracy zajęć, w której opisuje podejmowane działania. W w/w kartach większość wpisów dot. wycieczek, pieszych, prac w ogrodzie czy bibliotece, czego nie można uznać za zajęcia prowadzone przez specjalistę. Pedagog wyjaśniała, iż często w trakcie w/w czynności przeprowadza rozmowy indywidualne z wychowanekami. Kontrolujący zwrócili uwagę, iż w związku z powyższym należy zmienić formę zapisów.

Wśród prowadzonej dokumentacji pedagoga były również arkusze obserwacji pedagogicznej. Przykładowy arkusz stanowi **załącznik nr 11**.

Oprócz w/w dokumentów pedagog prowadzi dla wychowanków oddzielne teczki, w których znajdowały się: kserokopie ipp, arkusze ocen, prace dzieci - łamigłówki, rebusy, ćwiczenia matematyczne – które mają zachęcić do nauki. Ponadto pedagog opracowuje diagnozę pedagogiczną funkcji rozwojowych dziecka. Diagnoza opracowana dla 9 letniego chłopca (**zał. nr 12**) jest zdaniem kontrolujących zbyt szczegółowa jak na potrzeby pedagoga, ponadto nie jest dostosowana do wieku rozwojowego.

Również psycholog pracuje w oparciu o plan pracy (**zał. nr 13**), który uwzględnia następujące zakresy działania: diagnozę trudności szkolnych i wychowawczych, poradnictwo psychologiczne dla wychowanków, interwencje psychologiczne, terapię indywidualną, porady i konsultacje dla opiekunów i wychowawców, pracę z rodziną oraz profilaktykę. Z dokumentu pod nazwą: „Zadania realizowane przez psychologa w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Pacanowie w okresie 01.02-30.06.2011 r.” (**zał. nr 14**) wynika, że w/w działania były realizowane. Psycholog dokumentuje swoją pracę z dziećmi w kartach udziału wychowanka w zajęciach specjalistycznych oraz w kartach pracy terapii psychologicznej. W trakcie kontroli przeanalizowano karty udziału w zajęciach specjalistycznych 3 wychowanków (**zał. nr 15**) i karty pracy terapii psychologicznej 3 wychowanków (**zał. nr 16**). Z dokumentów wynika, że były to zajęcia indywidualne. Psycholog opracowuje również dla wychowanków program terapii, który uwzględnia cele i rodzaje zajęć (**zał. nr 17**). Psycholog nie prowadzi arkuszy badań i obserwacji psychologicznych.

Zatrudniony w placówce terapeuta pracuje w oparciu o „Program terapeutyczny dla wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Pacanowie” na 2011 r. (**zał. nr 18**). Tematyka przeprowadzonych w 2011 r. zajęć związana była z zagadnieniami dotyczącymi: funkcjonowania w środowisku, percepcji wzrokowej i słuchowej, sprawności manualnej oraz ćwiczeń relaksacyjnych. Ponadto opracował on diagnozy pedagogiczne dla wychowanków – co zdaniem kontrolujących nie należy do kompetencji terapeuty. Terapeuta opracował diagnozy dla 11 wychowanków. W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację prowadzoną przez terapeuta, tj.: harmonogram zajęć, który zawiera następujące informacje: datę, tematy, uczestnicy oraz uwagi. Z harmonogramu wynika, że zajęcia przeprowadzane były w grupie. Większość zajęć prowadzonych jest w zakresie terapii pedagogicznej i logopedycznej. Terapeuta nie prowadzi kart udziału w zajęciach specjalistycznych.

Zdaniem kontrolujących placówka wypełnia specjalistyczne zadania. Specjaliści zatrudnieni w placówce prowadzą zajęcia specjalistyczne, ale jedynie pedagog odpowiednio je dokumentuje. Psycholog nie prowadzi arkuszy badań i obserwacji psychologicznych, natomiast terapeuta nie prowadzi kart udziału w zajęciach specjalistycznych.

Ocena przestrzegania zasady zatrudniania wyłącznie osób o kwalifikacjach określonych w przepisach dotyczących placówek opiekuńczo – wychowawczych ośrodków adopcyjno – opiekuńczych.

W Placówce opiekuńczo – wychowawczej w Pacanowie zatrudnione są następujące osoby:

- dyrektor – 1 etat,
- wychowawcy – 7 ½ etatu, w tym 1 wychowawca na zwolnieniu lekarskim,
- pedagog – 1 etat,
- pracownik socjalny – 1 etat,
- terapeuta – 1 etat,

- psycholog – umowa zlecenie,
- pielęgniarka – 1 etat,
- administracja – 1 etat,
- obsługa – 8 etatów.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osobowe następujących pracowników: pedagoga, pracownika socjalnego, psychologa, terapeuty i wychowawców. W/w pracownicy posiadają wymagane kwalifikacje na zajmowanych przez nich stanowiskach oprócz p. Moniki Jarkowskiej. Pani Jarkowska zatrudniona jest na ½ etatu w ramach prac interwencyjnych z PUP. Pani Jarkowska jest studentką III roku psychologii i nie spełnia kwalifikacji określonych w § 38 pkt 1 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych na zajmowanym stanowisku. W związku z powyższym należy zmienić stanowisko zatrudnienia dla w/w osoby.

W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

- opracowana dokumentacja dotycząca usamodzielnienia wychowanków tj. programy usamodzielnienia i wyznaczenia opiekuna usamodzielnienia zostały opracowane zgodnie z rozporządzeniem MPS w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie z dnia 23 grudnia 2004 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z późn. zm.),
- teczki osobowe wychowanków zawierają wszystkie wymagane dokumenty,
- zbyt obszerną ilość dokumentacji świadczącej o pracy z wychowankiem, która zawiera wiele powtarzających się informacji,
- nie w każdym przypadku indywidualne plany pracy zawierały działania krótko i długoterminowe,
- karty pobytu wychowanków zawierały wszystkie wymagane obszary, wpisy były adekwatne i odzwierciedlały sytuację dziecka, w kilku przypadkach brak było wpisu w obszarze „szczególne potrzeby dziecka i w znaczące dla dziecka wydarzenia”,
- placówka zapewnia odpowiednie warunki mieszkaniowo-bytowe i higieniczno-sanitarne, wyposażenie w niezbędną odzież i obuwie, a także bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego oraz niezbędne środki higieny osobistej, dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, również specjalistycznej, a także zaopatrzenie w leki, przedmioty ortopedyczne i pomocnicze, dostęp do nauki i pokrycie kosztów z tym związanych, tj.: pokrycie kosztów przejazdu do szkoły, pomoc w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych, a także zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne, ponadto placówka ponosi opłatę za pobyt w bursie lub internacie, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, której znajduje się placówka oraz pokrywa koszty przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką, dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych, uczestnictwo w miarę możliwości w zajęciach pozalekcyjnych i kulturalno - rekreacyjno – sportowych uwzględniających święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów,
- część z wychowanków zgłosiła uwagi co do jakości usług świadczonych przez placówkę. Uwagi dotyczyły: stosowania kar w formie pozbawienia ich drugiego śniadania lub podwieczorka, zabierania telefonów komórkowych i przechowywanie ich w depozycie, co wskazuje na nie przestrzeganie przez pracowników placówki zapisów wynikających z regulaminu karnia. Ponadto wychowankowie zgłosili, iż w placówce rzadko dokonywane są zakupy odzieżowe oraz stawiane są im zbyt duże wymagania w zakresie edukacji;
- brak spójności zapisów dotyczących karnia, które znajdują się zarówno w regulaminie kar, jak i w regulaminie wychowanków,
- dobrze opracowany regulamin nagród,

- zbyt rygorystyczne wychowywanie w placówce oraz próba ochrania dzieci przed „wszelkim złem” ogranicza możliwości dzieci w rozwiązywaniu problemów oraz nie przygotowuje ich do samodzielnego życia w przyszłości,
- z analizy grafików dyżurów wynika, iż zdarzało się, że na dyżurze był jeden wychowawca p. Monika Jarkowska, który pod opieką miał tylko jedno dziecko; osoba ta dodatkowo nie posiada pełnych kwalifikacji,
- w przypadku wyżywienia w jadłospisie za okres 20.02.2012 r. – 29.02.2012 r. kontrolujący stwierdzili mało zróżnicowane śniadania i kolacje; brak możliwości wyboru innych produktów, wychowankowie nie uczestniczą w ustalaniu jadłospisu,
- wypłacone kwoty kieszonkowego przechowywane są w depozycie, w razie potrzeby wychowanek wpłaca stosowną kwotę, nie potwierdzając jednak jej pobrania;
- stały Zespołu pracuje zgodnie z zapisami § 10 rozporządzenia w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych, jedynie w ocenie zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce brak jest uzasadnienia,
- w 2011 r. ośmioro wychowanków umieszczonych zostało w rodzinach zastępczych, a jedno 3 – osobowe rodzeństwo w rodzinie adopcyjnej, co świadczy o dobrej pracy na rzecz pozyskiwania rodzin zastępczych i adopcyjnych,
- w placówce właściwie podejmowane są działania dot. utrzymywania kontaktów dzieci z rodzicami i bliskimi,
- placówka zatrudnia psychologa, który jednak nie prowadzi dokumentacji wymaganej zgodnie z rozporządzeniem w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- terapeuta nie prowadzi kart udziału w zajęciach specjalistycznych,
- pedagog prowadzi wymaganą dokumentację oraz szereg innych dokumentów, które nie zawsze odzwierciedlają jego pracę z wychowankiem,
- na stanowisku wychowawcy zatrudniona jest osoba nie posiadająca pełnych kwalifikacji do zajmowania tego stanowiska.

Ustaień dokonano w oparciu o:

1. Rozmowę z s. Teresą Kurek – dyrektorem placówki, s. Olgą Boś, s. Zofią Wojdyłą, s. Marzeną Terlecką oraz wychowankami.
2. Analizę dokumentacji: akt osobowych wychowanków, indywidualnych planów pracy z dzieckiem, kart pobytu, protokołów z posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, medycznej i szkolnej dzieci, korespondencji z sądem oraz innymi instytucjami, pracy specjalistów, akt osobowych pracowników placówki.
3. Wizję i oględziny pomieszczeń placówki.
Zgodnie z § 16, ust. 1-5 rozporządzenia MPS w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej z dnia 23 marca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543)
 1. Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.
 2. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych.
 3. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.
 4. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
 5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego po jednym przekazano Dyrektorowi Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej w Pacanowie oraz Dyrektorowi Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Protokół podpisali:

Ze strony jednostki kontrolującej:

1. *Katarzyna Arendarska*
2. *Anna Konieczna*
3. *Małgorzata Bojar*

Ze strony jednostki kontrolowanej:

s. Teresa Kurek
Dyrektor
Placówki opiekuńczo-Wychowawczej
w Pacanowie

Protokół sporządzono: 26.03.2012 r.

Protokół podpisano: 04.04.2012 r.